

Ουίλιαμ Σόμερσετ Μομ

W. SOMERSET MAUGHAM

Ο ΝΕΩΚΟΡΟΣ

Δ Ι Η Γ Η Μ Α

Είχανε βαφτίσει εκείνο τὸ ἀπόγευμα στὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς πλατείας Νέβιλλ κι ὁ Ἄλβέρτος-Ἐδουάρδος Φόρμαν φοροῦσε ἀκόμα τὸ ράσο του. Κρατοῦσε τὸ καινούριο του πού οἱ πυκνὲς κολλαριστὲς πτυχώσεις του ἔδειχναν σὰν νὰ μὴν ἦτανε καμωμένο ἀπὸ ἀλπαγά, ἀλλ' ἀπὸ πολυκαιρισμένον μπροῦντζο, γιὰ ἐπικήδειες καὶ γαμήλιες τελετὲς (ὁ ἅγιος Πέτρος τῆς πλατείας Νέβιλλ ἦτανε μιὰ ἐκκλησία ἰδιαίτερα κατάλληλη γι' αὐτὲς) καὶ τώρα φοροῦσε τὸ δεύτερό του. Τὸ φόραγε μὲ αὐταρέσκεια, γιὰτι αὐτὸ ἦτανε τὸ διακριτικὸ σύμβολο τοῦ ἀξιώματός του καὶ χωρὶς αὐτὸ (ὅταν τὸ ἔβγαζε γιὰ νὰ πάει σπίτι) εἶχε τὴ δυσάρεστη αἴσθησι πὼς ἦτανε ἀνεπαρκῶς ντυμένος. Εἶχε κουραστεῖ μ' αὐτό: τὸ σιδέρωνε καὶ τὸ δίπλωνε μόνος του. Στὰ ἐξήντα χρόνια, πού ἦτανε νεωκόρος σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησία εἶχε ἀλλάξει διαδοχικὰ κάμποσα ράσα, ἀλλὰ ποτὲ δὲν μπόρεσε νὰ τὰ πετάξει ὅταν πάλιωναν καὶ οἱ πλήρεις σειρὲς τους προσεχτικὰ τυλιγμένες σὲ μαῦρο χαρτὶ ἔπαιρναν τὴ θέση τους στὸ βάθος τῶν συρταριῶν τῆς γκαρνταρόμπας του.

Ὁ νεωκόρος προχώρησε ἤρεμα ξανασκεπάζοντας τὴν κολυμπήθρα μὲ τὸ χρωματιστὸ ξύλινο κάλυμμά της, ἀπομακρύνοντας μιὰ καρέκλα, πού εἶχαν φέρεи γιὰ μιὰ ἀνάπηρη γριά κυρία καὶ περίμενε νὰ ῥθει ὁ ἐφημέριος ἀπὸ τὸ γραφεῖο τῶν ἐπιτρόπων, γιὰ νὰ ντυθεῖ καὶ νὰ πάει σπίτι του. Καὶ νὰ, εἶδε τὸν ἐφημέριο νὰ δρασκελίζει τὸ ἱερό, νὰ γονατίζει μπροστὰ στὸ βωμὸ καὶ νὰ κατεβαίνει· ἀλλ' ἀκόμα φοροῦσε τὸ ράσο του.

«Γιὰτί ἀργεῖ ἔτσι αὐτός», μουρμούρισε ὁ

νεωκόρος. «Δὲν ξέρεи ὅτι θέλω τὸ τσάι μου;»

Ὁ ἐφημέριος εἶχε πρόσφατα διοριθεῖ. Ἐνας κοκκινομούρης σβέλτος σαραντάρης καὶ ὁ Ἄλβέρτος-Ἐδουάρδος ἀκόμη ἀναπολοῦσε μὲ θλίψη τὸν προκάτοχό του, ἕναν κληρικὸ τῆς παλιᾶς σχολῆς, πού ἔκανε τὸ κήρυγμά του σιγὰ-σιγὰ μὲ μιὰ ἀργυρόχη προφορὰ καὶ δειπνοῦσε ἔξω πολλὲς φορές μὲ τοὺς πιὸ ἀριστοκρατικοὺς ἐνορίτες του. Αὐτὸς ἀγαποῦσε τὰ πράγματα τῆς ἐκκλησίας ἔτσι ὅπως ἦτανε. Δὲν ἔκανε ποτὲ φασαρία. Ἐκεῖνος δὲν ἦταν σὰν αὐτὸν τὸν νέον ἄνθρωπο, πού ἤθελε νὰ βάζει τὸ δάχτυλό του σὲ κάθε τρύπα. Ἀλλὰ ὁ Ἄλβέρτος-Ἐδουάρδος ἦταν ἀνεκτικός. Ὁ Ἅγιος Πέτρος ἦτανε σὲ μιὰ πολὺ καλὴ γειτονιά καὶ οἱ ἐνορίτες του ἀνῆκαν σὲ καλὴ κοινωνικὴ τάξη. Ὁ νέος ἐφημέριος εἶχεν ἔρθει ἀπὸ τὸ "Ἡστ" Ἐντ καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένουν νὰ συμφωνήσει ἀμέσως μὲ τοὺς ἐπιφυλακτικὸς τρόπους τοῦ ἐκκλησιασματος.

Ὅταν ὁ ἐφημέριος κατέβηκε τόσο χαμηλά, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ μιλήσει στὸν νεωκόρο, χωρὶς νὰ ὑψώσει τὴ φωνή του, σταμάτησε.

—Φόρμαν, νὰ ῥθεις στὸ ἐπιτροπεῖο γιὰ ἕνα λεπτὸ. Ἐχω κάτι νὰ σοῦ πῶ.

—Πολὺ καλὰ, Κύριε.

Ὁ ἐφημέριος τὸν περίμενε νὰ ῥθει καὶ προχώρησαν μαζί.

—Πολὺ ὠραῖα βάφτιση, Κύριε. Παράξενο, πού ὁ μπέμπης ἔπαψε νὰ κλαίει μόλις τὸν πιάσατε.

—Ἐχω προσέξει ὅτι συχνὰ τὸ κάνουν,

είπε ο έφημέριος μ' ένα άμυδρό χαμόγελο. Στο κάτω-κάτω έχω κάποια πείρα μ' αυτούς.

Ήταν μιá πηγή καταπιεσμένης περηφάνιας γι' αυτόν, τó ότι μπορούσε σχεδόν πάντα νά ήρεμήσει ένα κλαψιάρικο μωρό με τόν τρόπο πού τó κράταγε και δέν τοῦ ήταν καθόλου άγνωστος ó ευχάριστος θαυμασμός, με τόν όποιο μαμάδες και νταντάδες τόν έβλεπαν νά βολεύει τόν μπέμπη στη μασχάλη τοῦ ρασοφορεμένου μπράτσου του.

Ό έφημέριος πέρασε πρώτος στο έπιτροπεῖο. Ό Άλβέρτος-Έδουάρδος έξεπλάγη βλέποντας εκεί τούς δύο έπιτρόπους. Δέν τούς είχε ιδεί νά μπαίνουν. Αυτόι τοῦ γνώψανε καλωσυνάτα.

Ήταν και οί δυό ήλικιωμένοι και είχαν κάνει έπιτροποι τόσο καιρό, όσον ó Άλβέρτος-Έδουάρδος ήταν νεωκόρος. Τώρα καθόντανε μπρός σ' ένα όμορφο τραπέζι, πού ó παλιός έφημέριος είχε φέρει από τήν Ίταλία και ó νέος έφημέριος κάθησε στην άδεια καρέκλα ανάμεσα στους έπιτρόπους. Ό Άλβέρτος-Έδουάρδος στάθηκε άπέναντί τους και άπορούσε με κάποια άνησυχία ποιό νά 'τανε τó θέμα. Ουμήθηκε τήν περίπτωση τοῦ όργανίστα, πού βρήκε τόν μπελά του και πόσο δυσκολεύτηκαν αυτόι νά τά κουκουλώσουν. Σέ μιá εκκλησία σαν τόν "Άγιο Πέτρο δέν μπορούσαν ν' άψηφήσουν ένα σκάνδαλο. Στο κοκκινωπό πρόσωπο τοῦ έφημέριου διέκρινε ένα βλέμμα καλοκάγαθης άποφασιστικότητας, αλλά οί άλλοι φανέρωναν κάποια ταραχή.

«Θά τούς γκρίνιασε» είπε μέσα του ó νεωκόρος. «Τούς κατάφερε νά κάνουν κάτι πού δέν ήθελαν».

Πήρε μιá σεβάσμια άλλ' όχι δουλοπρεπή στάση. Είχε δουλέψει σέ ιδιωτική ύπηρεσία πριν διοριστεί στο εκκλησιαστικό του λειτούργημα, αλλά μονάχα σέ πολύ καλά σπίτια και ή συμπεριφορά του ήταν άψογη. Ξεκινώντας σαν λακές στο σπίτι ενός μεγαλεπόρου προήχθη διαδοχικά από τήν τετάρτη στην πρώτη θέση ύπηρέτη. Για ένα χρόνο είχε διατελέσει μοναδικός μπάτλερ μιās χήρας άριστοκράτισσας και μέχρι τότε, πού άδειασε ή θέση νεωκόρου στον "Άγιο Πέτρο, μπάτλερ με δυό ύπηρέτες υπό τήν επίβλεψή του στο σπίτι ενός πρώην

πρεσβευτή. "Ήτανε ψηλός, λεπτός, σοβαρός και άξιοπρεπής. "Εμοιαζε, αν όχι με δούκα, τουλάχιστον με ήθοποιό ειδικευμένον σέ δουκικούς ρόλους. Είχε τάκτ, σταθερότητα και σιγουριά. Ό χαρακτήρας του ήτανε άμεμπτος.

Ό έφημέριος άρχισε άπότομα:

—Φόρμαν, άποφασίσαμε νά σοῦ ποῦμε κάτι μάλλον δυσάρεστο. "Ήσουν εδώ πάρα πολλά χρόνια και νομίζω ότι κι έσεῖς Λόρδε και ó στρατηγός θά συμφωνήσετε μαζί μου, ότι εκπληρώσατε τά καθήκοντά σας έτσι ώστε όλοι νά είναι ίκανοποιημένοι.

Οί δύο έπιτροποι συγκατένευσαν.

—'Αλλά μιá ιδιαιτέρως έξαιρετική περίπτωση μοῦ έγινε γνωστή χθές και θεώρησα ύποχρέωσή μου νά τήν ανακοινώσω στους έπιτρόπους. 'Ανακάλυψα, πρós μεγάλην μου έκπληξιν, ότι δέν μπορείτε ούτε νά διαβάζετε, ούτε νά γράφετε.

Τó πρόσωπο τοῦ νεωκόρου δέν πρόδωσε κανένα σημάδι ταραχής.

—Ό τελευταῖος έφημέριος τó ήξερε αυτό, Κύριε, άπάντησε. 'Εκεῖνος έλεγε ότι αυτό δέν παραλλάζει τά πράγματα.

—Είναι τó πιό καταπληκτικό πράγμα, πού άκουσα ποτέ, κραύγασε ó Στρατηγός. Θέλεις νά πεις ότι έκανες τόν νεωκόρο σ' αυτή τήν εκκλησία για έξήντα χρόνια και ποτέ δέν έμαθες νά διαβάζεις και νά γράφεις;

—Μπήκα στη δουλειά όταν ήμουν δώδεκα χρονών, Κύριε. Ό μάγειρας στην πρώτη μου δουλειά δοκίμασε μιá φορά νά μοῦ μάθει, αλλά δέν φάνηκε νά 'χω τήν ικανότητα γι' αυτό, κι ύστερα με τή μιá δουλειά και με τήν άλλη ποτέ δέ μοῦ 'μεινε χρόνος. Πραγματικά δέν βρήκα ποτέ τή θέληση γι' αυτό. Νομίζω ότι ένα πλήθος νέοι άνθρωποι σπαταλοῦν ένα μεγάλο μέρος τοῦ χρόνου τους διαβάζοντας, όταν αυτόι θά μπορούσαν νά κάνουν κάτι χρήσιμο.

—'Αλλά δέν θέλεις νά μάθεις τά νέα; είπε ó άλλος έπιτροπος. Δέν θέλησες ποτέ νά γράψεις ένα γράμμα;

—"Όχι, Λόρδε μου, φαίνεται ότι βολευόμουνα πολύ καλά και χωρίς αυτά. Και τώρα τά τελευταῖα χρόνια, με όλες αυτές τις φωτογραφίες στις έφημερίδες τά καταφέρνω άρκετά καλά. 'Η γυναίκα μου είναι

άρκετά γραμματισμένη κι όταν θέλω να γράψω ένα γράμμα τὸ γράφει αὐτὴ γιὰ μένα.

Οἱ δύο ἐπίτροποι κοίταζαν ταραγμένοι τὸν ἐφημέριο κι ὕστερα ἔστρεψαν τὰ βλέμματά τους κάτω στὸ τραπέζι.

—Λοιπὸν Φόρμαν, συζήτησα τὸ ζήτημα μὲ τοὺς δύο κυρίους, κι αὐτοὶ συμφώνησαν μαζί μου ὅτι ἡ κατάσταση εἶναι ἀπαράδεκτη. Σὲ μιὰ ἐκκλησία σὰν τὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς πλατείας Νέβιλλ δὲν μπορούμε νὰ ἔχουμε ἕνα νεωκόρο, ποὺ δὲν ξέρεי οὔτε νὰ διαβάζει, οὔτε νὰ γράφει.

Τὸ λιγνὸ, χλωμὸ πρόσωπο τοῦ Ἄλβέρτου-Ἐδουάρδου κοκκίνησε, τὰ πόδια του κινήθηκαν νευρικά, ἀλλὰ δὲν ἀπάντησε.

—Κατάλαβέ με Φόρμαν, δὲν ἔχω κανένα παράπονο μαζί σου. Κάνεις τὴ δουλειά σου ὁλότελα ἰ: κνοποιητικά. Δὲν ἔχω καμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὸν καλὸ χαρακτήρα σου καὶ τὴν ἱκανότητά σου, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ριψοκινδυνέψουμε κάποιο ἐπεισόδιο, ποὺ μπορεῖ νὰ συμβεῖ ἐξ αἰτίας τῆς ἀξιοθρήνητης ἀγνοιάς σου. Εἶναι ζήτημα πρόνοιας, ἀλλὰ καὶ ἀρχῆς.

—Μὰ δὲν μπορεῖς νὰ μάθεις, Φόρμαν; ρώτησε ὁ στρατηγός.

—Ὁχι, Κύριε, φοβᾶμαι ὅτι δὲν θὰ μπορούσα, ὅχι τώρα πιά. Βλέπετε δὲν εἶμαι πιά νέος, ὅπως ἤμουν, καὶ ἀφοῦ δὲν μπορούσα νὰ βάλω τὰ γράμματα στὸ κεφάλι μου ὅταν ἤμουν πιτσιρίκος, δὲν νομίζω ὅτι θάχω περισσότερη τύχη γι' αὐτὸ τώρα.

—Δὲν θέλουμε νὰ ἴμαστε σκληροὶ ἀπέναντί σου, Φόρμαν, εἶπε ὁ ἐφημέριος, ἀλλὰ οἱ ἐπίτροποι κι ἐγὼ ἔχουμε πάρει τὴν ἀπόφασή μας. Θὰ σοῦ παραχωρήσουμε τρεῖς μῆνες καὶ ἂν στὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ χρόνου δὲν θὰ μπορεῖς νὰ διαβάζεις καὶ νὰ γράφεις, φοβοῦμαι ὅτι θὰ πρέπει νὰ φύγεις.

Ὁ Ἄλβέρτος-Ἐδουάρδος ποτέ του δὲν συμπάθησε τὸν νέον ἐφημέριο. Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς εἶπε ὅτι κάνανε λάθος ὅταν τοῦ παραχώρησαν τὸν Ἅγιο Πέτρο. Δὲν ἦταν ὁ τύπος τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ χρειάζονταν γιὰ ἕνα ἀριστοκρατικὸ ἐκκλησιαστικὸν σὰν αὐτό. Καὶ τώρα ὄρθωσε λίγο τὸ ψηλὸ κορμί του. Ἦξερε τὴν ἀξία του καὶ δὲν σκόπευε νὰ τοὺς ἐπιτρέψει νὰ τοῦ ἐπιβληθοῦν.

—Λυποῦμαι πολὺ, Κύριε, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι σωστό. Εἶμαι ἕνας πολὺ παλιὸς σκύ-

λος γιὰ νὰ μάθω καινούρια κόλπα. Ἐξήσα τόσα πολλὰ χρόνια χωρὶς νὰ ξέρω νὰ διαβάζω καὶ νὰ γράφω, καὶ χωρὶς νὰ θέλω νὰ παινευτῶ, γιὰτὶ τὸ νὰ ἐπαινεῖς τὸν ἑαυτό σου δὲν εἶναι σύσταση, δὲν θὰ δίσταζα νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ἔκανα τὸ καθῆκόν μου σ' αὐτὴ τὴ θέση, ποὺ μιὰ φιλεύσπλαχνη πρόνοια μὲ τοποθέτησε καὶ ἂν μπορούσα τώρα νὰ μάθω δὲν ξέρω ἂν θὰ τό 'θελα.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, Φόρμαν, φοβοῦμαι ὅτι πρέπει νὰ φύγεις.

—Ναί, Κύριε, τὸ καταλαβαίνω. Θὰ εἶμαι εὐτυχῆς, ἂν μετὰ τὴν παραίτησή μου βρεῖτε σύντομα τὸν ἀντικαταστάτη μου.

Ἄλλ' ὅταν ὁ Ἄλβέρτος-Ἐδουάρδος μὲ τὴ συνηθισμένη εὐγένειά του ἔκλεισε τὴν πόρτα τοῦ ἐπιτροπέου πίσω ἀπὸ τὸν ἐφημέριο καὶ τοὺς δύο ἐπιτρόπους, δὲν εἶχε πιά τὴν αἴσθησι τῆς γαλήνιας ἀξιοπρέπειας μὲ τὴν ὁποία δέχτηκε τὸ πλῆγμα ποὺ καταφέρθηκε ἐπάνω του καὶ τὰ χεῖλη του ἔτρεμαν. Ἀναστέναξε καθὼς ἀναπόλησε τὶς ἐπίσημες κηδεῖες καὶ τοὺς κοσμικοὺς γάμους, ποὺ εἶχε ἰδεῖ. Τακτοποίησε τὸ κάθε τι, φόρεσε τὸ πανωφόρι του καὶ μὲ τὸ καπέλο στὸ χέρι βγήκε ἔξω καὶ κλείδωσε τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας πίσω του.

Σουλατσάρησε κατὰ μῆκος τῆς πλατείας, ἀλλὰ βυθισμένος στοὺς θλιβεροὺς συλλογισμοὺς του, δὲν πῆρε τὸ δρόμο, ποὺ θὰ τὸν ὀδηγοῦσε στὸ σπίτι του, ὅπου ἕνα ὠραῖο κύπελο δυνατοῦ τσαγιοῦ τὸν περίμενε. Πῆρε τὴν ἀντίθετη στροφή. Περπάτησε σιγὰ-σιγὰ μακριά. Δὲν ἤξερε τί νὰ κάνει μὲ τὸν ἑαυτό του. Δὲν τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ ξαναγυρίσει στὴν ἰδιωτικὴ ὑπηρεσία, ἀφοῦ ὑπῆρξε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του ἐπὶ τόσα χρόνια, ἄς λέγανε ὅτι θέλανε ὁ ἐφημέριος καὶ οἱ ἐπίτροποι, ἦταν αὐτός, ποὺ ἔκανε κουμάντο στὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς πλατείας Νέβιλλ. Δὲν θὰ μπορούσε νὰ ξεπέσει τόσο δεχόμενος μιὰ ὑπηρετικὴ θέση. Εἶχε βάλει στὴν ἄκρη ἕνα μικρὸ ποσό, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ζήσει χωρὶς δουλειὰ καὶ ἡ ζωὴ κόστιζε κάθε χρόνο καὶ πιὸ πολὺ. Ποτέ δὲν εἶχε σκεφθεῖ ὅτι θὰ τὸν ἀπασχολοῦσε ἕνα τέτοιο ζήτημα. Οἱ νεωκόροι τοῦ Ἁγίου Πέτρου σὰν τοὺς Πάπες τῆς Ρώμης ἦταν ἰσόβιοι. Εἶχε συχνὰ σκεφθεῖ γιὰ τὴν «εὐφημη μνεία», ποὺ θὰ ἔκανε ὁ ἐφημέριος στὸ

κήρυγμά του κατά τὸν ἑσπερινὸ τοῦ πρώτου Σαββάτου μετὰ τὸν θάνατό του γιὰ τὴν μακρὰ καὶ πιστὴ ὑπηρεσία καὶ τὸν ὑποδειγματικὸ χαρακτήρα του. Ἀναστέναζε βαθιά.

Ὁ Ἀλβέρτος-Ἐδουάρδος δὲν ἦτανε καπνιστὴς, οὔτε πότης, ἀλλὰ μὲ κάποια ἐλευθεριότητα: δηλαδὴ τοῦ ἄρесе ἓνα ποτήρι μύρα στὸ δεῖπνο του καὶ ὅταν ἦταν κουρασμένος ἀπολάμβανε ἓνα τσιγάρο. Καὶ νὰ πού τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ τώρα, ὅτι ἓνα τσιγάρο θὰ τὸν ἀνακούφιζε καὶ καθὼς δὲν εἶχε μαζί του, κοίταξε τριγύρω του νὰ ἴδῃ γιὰ κανένα μαγαζί, ὅπου θὰ μπορούσε ν' ἀγοράσει ἓνα πακέτο «Gold Flakes». Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ δὲν εἶδε κανένα καὶ περπάτησε λίγο. Ἦταν ἓνας μακρὸς δρόμος μὲ κάθε εἶδους μαγαζιά, ἀλλὰ δὲν ἦτανε κανένα, ὅπου θὰ μπορούσε ν' ἀγοράσει τσιγάρα.

«Παράξενο πράγμα» εἶπε ὁ Ἀλβέρτος-Ἐδουάρδος. Γιὰ νὰ βεβαιωθεῖ ξαναπερπάτησε ὡς ἐπάνω. «Ὅχι, δὲν ὑπῆρχε καμιὰ ἀμφιβολία. Σταμάτησε καὶ κοίταξε προσεκτικὰ πρὸς τὰ πάνω καὶ πρὸς τὰ κάτω.

«Πάει νὰ πεῖ, εἶμαι ὁ μόνος, πού περπατᾷ κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου καὶ ζητᾷ ἓνα τσιγάρο» εἶπε. «Εἶμαι βέβαιος ὅτι μπορεῖ κανεὶς κάτι νὰ κάνει μ' ἓνα μαγαζάκι ἐδῶ, καπνὸ καὶ γλυκά, ἐννοεῖται».

Καὶ ξαφνικὰ τινάχτηκε ἀπότομα.

«Νὰ μιὰ ἰδέα», εἶπε. «Παράξενο πῶς σοῦ ἔρχονται τὰ πράγματα, ὅταν ἐσύ δὲν τὰ περιμένεις».

Γύρισε, πῆγε σπίτι καὶ πῆρε τὸ τσάι του.

—Εἶσαι πολὺ σιωπηλὸς ἀπόψε, Ἀλβέρτο, παρατήρησε ἡ γυναίκα του.

—Συλλογίζομαι, εἶπε.

Ἐξέτασε τὸ ζήτημα ἀπ' ὅλες του τὶς πλευρὲς καὶ τὴν ἄλλη μέρα περπάτησε τὸ δρόμο καὶ κατὰ καλὴ του τύχη βρῆκε ἓνα μαγαζάκι πού νοικιαζότανε καὶ ἦταν ὅπως τὸ ἤθελε. Εἴκοσι τέσσερις ὥρες ἀργότερα τὸ εἶχε πιάσει καὶ ὅταν μετὰ ἓνα μῆνα ἔφυγε ἀπὸ τὸν Ἅγιο Πέτρο γιὰ πάντα ὁ Ἀλβέρτος-Ἐδουάρδος Φόρμαν ἀνοιξε ἐπιχείρηση καπνοπωλείου καὶ πρακτορείου ἐφημερίδων.

Ἡ γυναίκα του εἶπε ὅτι αὐτὸ ἦταν ἓνας τραγικὸς ξεπεσμός, ὕστερ' ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία του ὡς νεωκόρου στὸν Ἅγιο Πέτρο,

ἀλλ' αὐτὸς ἀπάντησε πῶς ἔπρεπε νὰ κινεῖται κανεὶς σύμφωνα μὲ τὴν ἐποχὴ του. Ἡ ἐκκλησία ἦταν αὐτὸ πού ἦταν καὶ ἀπ' ἐδῶ καὶ μπρὸς αὐτὸς θὰ ἔπρεπε ν' ἀποδίδει στὸν Καίσαρα αὐτὸ πού ἀνήκει στὸν Καίσαρα.

Ὁ Ἀλβέρτος-Ἐδουάρδος τὰ πῆγε πολὺ καλά. Τὰ κατάφερε τόσο καλά, ὥστε μέσα σ' ἓνα χρόνο ἀπόκτησε καὶ δεῦτερο μαγαζὶ καὶ ἔβαλε σ' αὐτὸ ἓνα διαχειριστή. Κοίταξε γιὰ κανέναν ἄλλο μακρὸ δρόμο, πού νὰ μὴν ἔχει καπνοπωλεῖο, καὶ ὅταν τὸν βρῆκε καὶ βρῆκε καὶ μαγαζὶ νὰ νοικιάσει σ' αὐτόν, τὸ πῆρε καὶ τὸ γέμισε ἐμπόρευμα. Κι αὐτὸ ἦταν μιὰ ἐπιτυχία. Ὑστερα σκέφτηκε πῶς μιὰ πού τὰ πῆγε καλά μ' αὐτά, θὰ μπορούσε τὸ ἴδιο καλὰ νὰ τὰ πᾶει καὶ μὲ μιὰ δωδεκάδα τέτοια μαγαζιά· ἔτσι ἄρχισε νὰ φέρνει βόλτες στὸ Λονδίνο καὶ ὅταν ἔβρισκε κάποιον δρόμο χωρὶς καπνοπωλεῖο καὶ ἓνα μαγαζὶ νὰ νοικιάζεται τὸ πῆγε ἀμέσως. Μέσα σὲ δέκα χρόνια εἶχε ἀποκτήσει ὄχι λιγότερα ἀπὸ δέκα μαγαζιά καὶ εἶχε κάνει ἓνα γερὸ κομπόδεμα. Ἐκανε τὸ γύρο τῶν μαγαζιῶν του κάθε Δευτέρα, μάζευε τὰ κέρδη τῆς ἐβδομάδας καὶ τὰ κατέθετε στὴν τράπεζα.

Ἐνα πρωὶ ὅταν ἦταν ἐκεῖ γιὰ νὰ καταθέσει μ' ἓνα χρηματόδεμα καὶ μιὰ βαριά τσάντα μὲ ἀσημένια κέρματα, ὁ ταμίας τοῦ εἶπε ὅτι ἤθελε νὰ τὸν ἴδῃ ὁ Διευθυντής. Τὸν εἰσήγαγαν σ' ἓνα γραφεῖο καὶ ὁ διευθυντὴς τὸν χαιρέτισε μὲ θερμὴ χειραψία.

—Κύριε Φόρμαν, ἤθελα νὰ μιλήσω μαζί σας σχετικὰ μὲ τὰ χρήματα πού καταθέτετε σ' ἐμᾶς. Ξέρετε πόσα ἀκριβῶς εἶναι αὐτά;

—Ἐχω μιὰ πολὺ πρόχειρη ἰδέα.

—Ἐκτὸς ἀπ' ὅσα καταθέσατε σήμερα, εἶναι λίγο περισσότερα ἀπὸ τριάντα χιλιάδες λίρες. Αὐτὸ εἶναι ἓνα πολὺ μεγάλο ποσὸν γιὰ νὰ τὸ ἔχετε κατατεθειμένο καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφθεῖτε καλύτερα νὰ τὰ ἐπενδύσετε.

—Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ριψοκινδυνέψω, κύριε, ξέρω ὅτι εἶναι ἀσφαλὲς ἐδῶ στὴν τράπεζα.

—Δὲν πρέπει νὰ ἔχετε τὴν παραμικρὴ ἀνησυχία. Θὰ σᾶς κάνω ἓναν κατάλογο μετοχῶν ἀπολύτου ἀσφαλείας. Αὐτὲς θὰ σᾶς φέρουν ἓνα μεγαλύτερο ποσοστὸ κέρδους, ἀπὸ ὅσο μπορεῖτε νὰ εἰσπράξετε ἀπὸ μᾶς.

Μιὰ σκιὰ ἀνησυχίας κάλυψε τὸ σοβαρὸ

πρόσωπο τοῦ κ. Φόρμαν.

—Δὲν εἶχα ποτὲ καμία σχέση με χρεώ-
γραφα καὶ μερίσματα, καὶ ἀφήνω ὅλα αὐτὰ
στὰ χέρια σας, εἶπε.

Ὁ διευθυντὴς χαμογέλασε.

—Θὰ κάνω τὸ κάθε τι. Ἐσεῖς τὸ μόνον,
πού ἔχετε νὰ κάνετε τὴν ἐπόμενη φορά εἶναι
μονάχα νὰ ὑπογράψετε τὶς μεταφορές.

—Θὰ μποροῦσα αὐτὸ νὰ τὸ κάνω, εἶπε
ὁ Ἀλβέρτος, ἀβέβαια. Ἀλλὰ ποῦ θὰ ἤξερα
τί ὑπέγραφα;

—Ὑποθέτω μπορεῖτε νὰ διαβάσετε, εἶπε
ὁ διευθυντὴς λίγο ἀπότομα.

Ὁ κ. Φόρμαν τὸν κοίταξε μ' ἓνα ἀφοπλι-
στικὸ χαμόγελο.

—Λοιπόν, κύριε, ἀκριβῶς αὐτὸ εἶναι.
Δὲν μπορῶ. Ξέρω ὅτι αὐτὸ μοιάζει με ἀ-
στεῖο, ἀλλὰ ἔτσι εἶναι. Δὲν μπορῶ νὰ δια-
βάσω καὶ νὰ γράψω. Μόνον τ' ὄνομά μου,
κι αὐτὸ τὸ ἴμαθα μόνον ὅταν μπῆκα στὸ

ἐμπόριο.

Ὁ διευθυντὴς εἶχε ἐκπλαγεῖ τόσο πολὺ,
ὥστε ἀναπήδησε στὸ κάθισμά του.

—Τί νὰ γίνεῖ, ἔτσι εἶναι, κύριε, δὲν εἶχα
ποτὲ τὴν εὐκαιρία, ὥσπου ἦτανε πιά πολὺ
ἀργά, κι ὕστερα νά, σὰν νὰ μὴν ἤθελα, ἤμου-
να πεισματάρης.

Ὁ διευθυντὴς τὸν κοίταξε σὰν νὰ ἦταν
ἓνα προϊστορικὸ τέρας.

—Καὶ θέλετε νὰ πεῖτε ὅτι κτίσατε αὐ-
τὴ τὴ σοβαρὴ ἐπιχείρηση καὶ ἀποκτήσατε
μιὰ περιουσία ἀπὸ τριάντα χιλιάδες λίρες
χωρὶς νὰ εἰστε ἱκανὸς νὰ διαβάσετε καὶ νὰ
γράψετε. Θεέ μου! Τί θὰ ἤσασταν τὴν
ἀν ἤσασταν ἱκανὸς γι' αὐτό;

—Θὰ σᾶς τὸ πῶ αὐτό, κύριε, εἶπε μ' ἓνα
χαμόγελο στὴ γαλήνια ἀριστοκρατικὴ φυ-
σιογνωμία του. Θὰ ἤμουν νεωκόρος στὸν
Ἅγιο Πέτρο τῆς πλατείας Νέβιλλ.

Μεταφρ. Κ. ΜΑΓΚΙΩΣΗΣ

Δημοσιευμένο στο

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

Τεύχος 1631,

15 Ιουνίου 1995